

KOMENTÁŘ

12. 2. 2026

Kulturní zařízení v Pardubickém kraji v roce 2024

Obyvatelům Pardubického kraje bylo v roce 2024 k dispozici 388 veřejných knihoven s 27 pobočkami. Na jednu knihovnu v Pardubickém kraji (vč. poboček) připadalo průměrně 145 registrovaných čtenářů, tj. třetí nejnižší počet mezi kraji. Na jednoho registrovaného čtenáře v kraji přitom připadalo v průměru 33,1 výpůjček ročně, což znamenalo hodnotu nad celostátním průměrem. Mezi památkovými objekty v kraji zpřístupněnými za vstupné je v posledních letech největší zájem o zámek v Kladrubech nad Labem (od roku 2022). Počet kin s venkovním provozem se v kraji za posledních deset let výrazně zvýšil (z 9 v roce 2015 na 48 v roce 2024).

Ke konci roku 2024 bylo v Pardubickém kraji v provozu 388 veřejných knihoven a 27 poboček knihoven (lokálně vyčleněných částí knihoven (včetně pojízdných zařízení), které jsou jejich organizačními částmi a pracují pod jejich přímým vedením). Návštěvníkům bylo v těchto knihovnách a jejich pobočkách k dispozici 2 024 studijních míst a 525 počítačů s připojením k internetu. Do vlastnictví veřejných knihoven v kraji patřilo 2 787 879 knihovních jednotek, tj. 4,5 % knihovního fondu veřejných knihoven v Česku. Zatímco nejvyšší počet knihovních jednotek připadal na veřejné knihovny v Praze (16,2 % knihovního fondu veřejných knihoven v Česku), nejnižší počet evidujeme ve veřejných knihovnách v Karlovarském kraji (2,3 %). Veřejným knihovnám v Pardubickém kraji patří v tomto žebříčku již od konce roku 2020 čtvrtá nejnižší hodnota.

Vybrané údaje o veřejných knihovnách v Pardubickém kraji

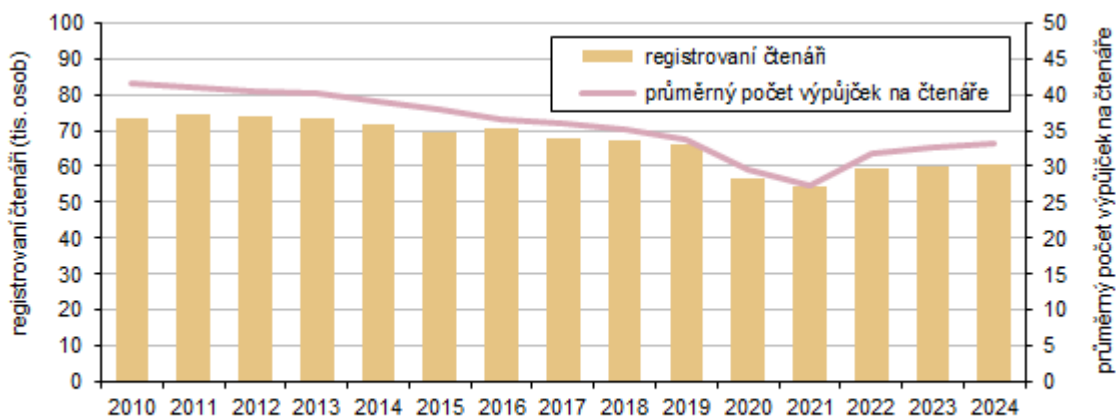
Zdroj: Národní institut pro kulturu

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Veřejné knihovny	393	393	393	390	391	388
Pobočky veřejných knihoven	27	27	27	27	27	27
Studijní místa	2 063	2 155	2 106	2 107	2 109	2 024
Počítače s připojením k internetu připravené pro uživatele	554	538	552	557	535	525
Prostředky na nákup knihovního fondu (tis. Kč)	16 812	16 787	16 683	18 590	20 045	20 073
Knihovní jednotky (tis.)	2 814	2 863	2 866	2 869	2 825	2 788
Registrovaní čtenáři	66 360	56 904	54 545	59 695	60 112	60 290
z toho ve věku do 15 let	18 013	14 500	12 799	15 553	16 914	17 720
Fyzické návštěvy veřejných knihoven	983 532	645 634	584 750	826 733	887 093	907 175
Výpůjčky (tis.)	2 235	1 688	1 495	1 894	1 956	1 998

Knihovny v kraji patří v průměru mezi nejmenší v celém Česku. Na jednu knihovnu v kraji (vč. poboček) připadalo ke konci roku 2024 přibližně šest tisíc sedm set knihovních jednotek (6 718), pět studijních míst (4,9) a jeden počítač (pro návštěvníky) s připojením k internetu (1,3). V mezikrajské komparaci veřejných knihoven (vč. poboček) se knihovny v kraji vyznačovaly nejnižším počtem studijních míst na jednu knihovnu (nejvyšší počet 30,4 připadal na Prahu), třetím nejnižším počtem knihovních jednotek na knihovnu (pohyboval se od 4 742 v Kraji Vysočina po 110 172 v Praze) a pátým nejnižším počtem počítačů (s připojením k internetu) na knihovnu (pohyboval se od 0,9 v Kraji Vysočina po 2,8 v Karlovarském kraji).

KOMENTÁŘ

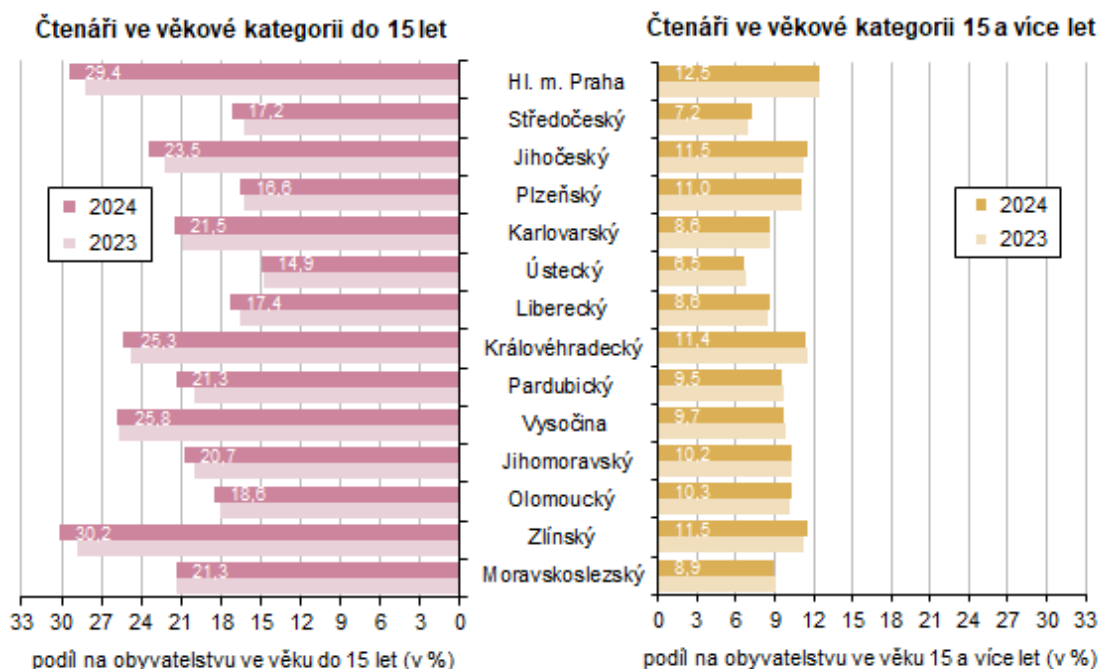
Registrovaní čtenáři a průměrný počet výpůjček na čtenáře ve veřejných knihovnách a jejich pobočkách v Pardubickém kraji

Zdroj: Národní institut pro kulturu

Ve veřejných knihovnách v Pardubickém kraji bylo v roce 2024 registrováno **60 290 čtenářů**, z toho 17 720 osob spadalo mezi čtenáře do 15 let. Na jednu knihovnu v kraji (vč. poboček) připadalo průměrně 145 registrovaných čtenářů, což znamenalo třetí nejnižší hodnotu v mezikrajské komparaci. Zatímco nejvyšší počet čtenářů na jednu knihovnu evidujeme v Praze (2 317), nejnižší počet připadal na Kraj Vysočinu (105, při celostátním průměru 211).

Registrovaní čtenáři ve veřejných knihovnách a jejich pobočkách podle věkových kategorií

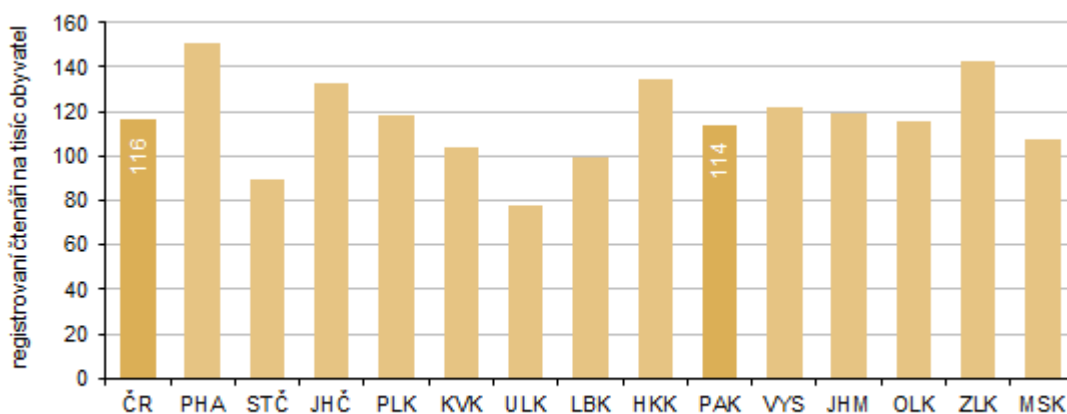
Zdroj: Národní institut pro kulturu

KOMENTÁŘ

Po omezeních souvisejících s pandemií covidu-19 v letech 2020 až 2022 se počet registrovaných čtenářů veřejných knihoven pomalu vrací na úroveň před vypuknutím pandemie. Pokud vezmeme v úvahu čtenáře ve všech věkových kategoriích, můžeme vidět, že se jejich počet ve veřejných knihovnách v kraji oproti minimu z roku 2021 zvýšil o 10,5 % (celostátně o 13,9 %). Výrazně v tomto období vzrostl počet mladých čtenářů do 15 let. V této věkové kategorii se počet registrovaných čtenářů v kraji zvýšil z minima 12,8 tis. v roce 2021 na 17,7 tis. v roce 2024, což znamenalo nárůst o 38,4 % a návrat k hodnotám před pandemií covidu-19 (při celostátním růstu o 30,2 %).

V roce 2024 patřilo mezi registrované čtenáře veřejných knihoven 11,6 % obyvatel Česka, respektive 11,4 % obyvatel Pardubického kraje. Mezi všemi 14 kraji se nejvyšším **podílem registrovaných čtenářů veřejných knihoven na obyvatelstvu** vyznačovala Praha (15,1 %), naopak nejnižší podíl náležel Ústeckému kraji (7,8 %). Pardubický kraj se v tomto žebříčku zařadil na šestou nejnižší pozici.

Registrovaní čtenáři na tisíc obyvatel ve veřejných knihovnách a jejich pobočkách v roce 2024

Zdroj: Národní institut pro kulturu

Čtenáři veřejných knihoven v kraji realizovali v roce 2024 celkem **1 997 586 výpůjček**, tj. nejvíce za posledních pět let. Zatímco oproti minimu z roku 2021 se počet realizovaných výpůjček ve veřejných knihovnách v kraji zvýšil o 33,6 % (celostátně o 18,7 %), ve srovnání s předpandemickým rokem 2019 byl nižší o 10,6 % (celostátně o 18,8 %).

Na jednoho registrovaného čtenáře ve veřejných knihovnách v kraji připadalo v roce 2024 průměrně 33,1 vypůjčených knih ročně, respektive 2,8 vypůjčené knihy měsíčně (včetně novin, časopisů, elektronických dokumentů apod.). Mezi ostatními kraji se přitom průměrný počet výpůjček na jednoho čtenáře pohyboval od 25,8 vypůjčených knih ročně v Praze po 42,5 knih ročně ve Zlínském kraji (při celostátním průměru 32,8).

V Pardubickém kraji bylo ke konci roku 2024 v provozu celkem **27 muzeí a památníků, 3 galerie a 12 poboček muzeí a galerií**. Tyto instituce měly k dispozici výstavní plochu o celkové rozloze 28 700 m² (třetí nejmenší výstavní plocha v mezikrajském srovnání), z toho 19 278 m² bylo určeno pro stálé expozice. Na těchto plochách bylo v průběhu roku 2024 uspořádáno 240 výstav a instalováno 205 expozic. Tyto výstavy a expozice navštívilo celkem 371 tisíc osob, což znamenalo druhou nejvyšší návštěvnost za posledních deset let. Ve srovnání s předchozím rokem se přitom návštěvnost výstav a expozic výše uvedených institucí v kraji snížila o 4,6 %.

KOMENTÁŘ

Vybrané údaje o muzeích, galeriích, památnících a památkových objektech v Pardubickém kraji

Zdroj: Národní institut pro kulturu

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Muzea, galerie a památníky v provozu	33	33	33	33	33	30
v tom:						
muzea a památníky	30	30	30	30	30	27
galerie (muzea výtvarných umění)	3	3	3	3	3	3
Pobočky muzeí a galerií	10	12	14	14	14	12
Počet expozic	153	153	180	199	207	205
Počet výstav	242	173	178	232	231	240
Návštěvníci expozic a výstav (tis.)	314	214	232	344	389	371
Evidované sbírkové předměty (tis.)	953	989	1 058	1 069	1 087	1 126
Hrady, zámky a ostatní památky zpřístupněné návštěvníkům za vstupné	12	14	14	14	14	13
Návštěvníci hradů, zámků a ostatních památek (tis.)	376	265	282	359	430	428

V roce 2024 evidujeme v Pardubickém kraji **13 památkových objektů zpřístupněných za vstupné**: Zámek Nové Hrady u Litomyšle, Nový zámek u Lanškrouna, Státní zámek Slatiňany, Státní zámek Litomyšl, Zámek Moravská Třebová, Hrad Košumberk, Státní hrad Kunětická hora, Státní hrad Litice, Hrad Svojanov, Zřícenina hradu Lichnice, Klášter Hora Matky Boží, Zelená brána v Pardubicích a Národní hřebčín Kladruby nad Labem. Tyto památkové objekty nabídly v průběhu roku 2024 celkem 36 prohlídkových tras a 473 kulturních akcí, přičemž většinu z těchto událostí tvořily kulturní akce při prohlídkách (258). Akce tradiční lidové kultury tvořily přibližně jednu sedminu z těchto kulturních akcí (67 událostí) a dramatická vystoupení přibližně jednu desetinu z těchto akcí (51 událostí). Z ostatních kulturních akcí stojí za pozornost také 28 samostatných koncertů a 27 samostatných výstav.

V průběhu roku 2024 navštívilo památkové objekty v kraji zpřístupněné za vstupné 428 tisíc platících návštěvníků, což znamenalo třetí nejvyšší počet od vzniku kraje a zároveň hodnotu o 0,6 % nižší než v předchozím roce. Mezi památkami v kraji zpřístupněnými za vstupné je každoročně od roku 2022 největší zájem o zámek v Kladrubech nad Labem, jenž je součástí Národního hřebčína. Ten v roce 2024 navštívilo 73 tisíc platících osob, tj. o 13,5 % méně než v předchozím roce.

Vybrané údaje o kinech v Pardubickém kraji

Zdroj: Unie filmových distributorů

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kina	54	63	64	67	77	85
v tom s provozem:						
stálým	18	18	16	17	17	17
z toho multikina	2	2	2	2	2	1
nepravidelným	13	12	13	13	18	20
venkovním	23	33	35	37	42	48

KOMENTÁŘ

Podle dat Unie filmových distributorů bylo v roce 2024 na území ČR v provozu 1 251 kin, tj. o 80 více než v předchozím roce. Pardubický kraj se na tomto růstu podílel osmi zařízeními, přičemž **celkový počet kin** v kraji vzrostl ze 77 v roce 2023 na 85 v roce 2024. Z dlouhodobého pohledu evidujeme velký boom kin s venkovním provozem a kin s nepravidelným provozem. Zatímco počet kin se stálým provozem se v Pardubickém kraji za posledních deset let snížil z 20 v roce 2015 na 17 v roce 2024, počet kin s venkovním provozem vzrostl v tomto období z 9 na 48 a počet kin s nepravidelným provozem z 8 na 20.

Metodika:

V oblasti kulturních zařízení jsou pro potřeby statistiky využívány výstupy z resortních statistických informačních systémů, které zpracovává Národní institut pro kulturu (NIK). Údaje v tabulkách zachycují u stavových ukazatelů stav ke konci roku (např. počet knihoven, galerií), u intervalových ukazatelů úhm za rok (např. počet návštěvníků). Údaje jsou šetřeny za kulturní organizace, jejichž zřizovateli jsou Ministerstvo kultury, jiné resorty, kraje, obce či města, a dále kulturní zařízení zřízená církví, spolky, obecně prospěšnými společnostmi a podnikatelskými subjekty.

Více informací naleznete pod odkazy:

[Statistické údaje o kultuře v České republice \(Národní institut pro kulturu\)](#)

[Kultura, média, sport \(ČSÚ\)](#)

Kontakt:

Mgr. Bc. Aleš Trpík

Oddělení informačních služeb KS ČSÚ v Pardubicích

T: 466 743 415

M: 735 130 040

E: ales.trpik@csu.gov.cz